

**ZESPÓŁ PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ MUZYCZNYCH IM. KAZIMIERZA
WILKOMIRSKIEGO W ELBLĄGU**

ul. Traugutta 91, 82-300 Elbląg
tel. (055) 611-40-40, fax. (055) 611-41-41
<http://www.elmuzyka.edu.pl>, sekretariat@elmuzyka.edu.pl

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY

**Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych im.
Kazimierza Wilkomirskiego w Elblągu**

Rok szkolny 2024/2025

Spis treści

1. CZĘŚĆ TEORETYCZNA. Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego	3
Preambuła	3
Podstawa prawna	3
Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego.....	6
Misja i wizja szkoły muzycznej	7
Sylwetka absolwenta szkoły	8
Wartości ważne dla społeczności szkolnej	9
Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych	10
Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego	11
Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego	13
2. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA.	14
Plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2024/2025.....	14
OSM I st.	14
OSM II st.	14
Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA, Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa.....	15
Harmonogram zadań do realizacji w OSM I i II stopnia	21
Ewaluacja programu	50
Postanowienia końcowe.....	51

1. CZĘŚĆ TEORETYCZNA. Podstawy ogólne programu wychowawczo-profilaktycznego.

Preambuła

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny realizowany w realizowany w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez radę pedagogiczną, radę rodziców i samorząd uczniowski, wynikających z przyjętej w szkole koncepcji pracy.

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego są spójne ze statutem szkoły, w tym z warunkami i sposobem oceniania wewnątrzszkolnego.

Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Rolą szkoły, oprócz jej funkcji dydaktycznej, jest dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów oraz wspomaganie wychowawczej funkcji rodziny.

Wychowanie rozumiane jest jako wspieranie uczniów w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej. Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest spójny z zatwierdzonym szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa sposób dążenia do osiągania celów kształcenia oraz realizacji zadań wychowawczych określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego. Uwzględnia także kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy w zakresie występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych oraz innych problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez MKiDN,
- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez dyrektora,
- ewaluacji wcześniejszego programu wychowawczo-profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2023/2024.
- wniosków i analiz (np. wnioski z pracy zespołów zadaniowych, zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych itp.),
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły (np. koncepcja funkcjonowania i rozwoju szkoły opracowana przez dyrektora, uwagi, spostrzeżenia, wnioski nauczycieli, uczniów, rodziców).

Ważnym aspektem programu wychowawczo-profilaktycznego na rok szkolny 2024/2025 jest uświadomienie uczniom znaczenia obowiązujących w szkole

standardów ochrony małoletnich oraz wyposażenie ich w umiejętność stosowania ustalonych w nim zasad.

Podstawowym celem niniejszego Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym i ryzykownym. Ważnym elementem realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły.

Podstawowe zasady realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (np. udział organizacji i stowarzyszeń wspierających działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły),
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu,
- inne (ważne dla szkoły, wynikające z jej potrzeb, specyfiki).

Podstawa prawna

Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.).
 - Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
 - Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2024 r. poz. 986).
 - Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750).
 - Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2024 r. poz. 737).
 - Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
 - Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
 - Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162).
 - Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 987).
-

-
- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 560).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
 - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
 - **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).**
 - rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA w roku szkolnym 2024/2025.
 - Statut Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Elblągu
 - Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Elblągu

Charakterystyka szkoły i środowiska lokalnego

Elbląg jako miasto, którego liczba mieszkańców nie przekracza 130 tysięcy mieszkańców jest trudnym obszarem dla rozwoju życia kulturalnego. W mieście funkcjonują dwa kina, Teatr im. Aleksandra Sewruka, Miejski Dom Kultury, w którym działają zespoły instrumentalne i wokalne. Dla osób zainteresowanych muzyką klasyczną ciekawą propozycją są regularne koncerty Elbląskiej Orkiestry Kameralnej.

Jesteśmy szkołą z wieloletnią tradycją. W szkole zatrudniona jest wykwalifikowana kadra pedagogiczna mająca na względzie indywidualne podejście do ucznia oraz dostosowanie metod nauczania do rozpoznawalnych uczniowskich potrzeb, możliwości i potencjału. Priorytetem jest kształcenie muzyczne. Jednakże równolegle nauczyciele przedmiotów ogólnokształcących dbają o wszechstronny rozwój dzieci i młodzieży. Duży nacisk kładziemy na rozwój intelektualny. Pozwalają nam na to mało liczne klasy, dobrze wyposażone gabinety, nowoczesne metody nauczania, które kadra chętnie poznaje i wprowadza do swojego warsztatu pracy. Na wszystkich poziomach kształcenia wykorzystujemy techniki kreatywnego i krytycznego myślenia, co przekłada się na bardzo dobre wyniki, jakie uzyskują nasi uczniowie na egzaminach zewnętrznych. Szkoła posiada doskonałą infrastrukturę umożliwiającą naszym uczniom odpoczynek i relaks między zajęciami. Dysponujemy świetnie wyposażoną świetlicą oraz pokojem odpoczynku. Każde dziecko wyrażające taką wolę może skorzystać z obiadów na stołówce szkolnej. Nasza szkoła posiada dwie sale koncertowe pozwalające oswoić sytuację egzaminacyjną, spotkać się z kulturą wysoką oraz kształtować wrażliwego odbiorcę. Niewielka liczba klas na poziomie i mało liczne klasy pozwalają na poznanie każdego z naszych uczniów i w razie potrzeby udzielenia mu specjalistycznej pomocy.

Misja i wizja szkoły muzycznej

Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Elblągu to społeczność, którą tworzą nauczyciele, uczniowie, rodzice oraz inni pracownicy szkoły. Misją szkoły jest kształcenie i wychowanie w duchu wartości i poczuciu odpowiedzialności, miłości ojczyzny oraz poszanowania dla polskiego dziedzictwa kulturowego, przy jednoczesnym otwarciu się na wartości kultur Europy i świata, kształtowanie umiejętności nawiązywania kontaktów z rówieśnikami, także przedstawicielami innych kultur.

Szkoła zapewnia pomoc we wszechstronnym rozwoju uczniów w wymiarze intelektualnym, psychicznym i społecznym, zapewnia pomoc psychologiczną i pedagogiczną uczniom.

Misją szkoły jest uczenie wzajemnego szacunku i uczciwości jako postawy życia w społeczeństwie i w państwie, w duchu przekazu dziedzictwa kulturowego i kształtowania postaw patriotycznych, a także budowanie pozytywnego obrazu szkoły poprzez kultywowanie i tworzenie jej tradycji. Misją szkoły jest także profilaktyka zachowań ryzykownych, kształtowanie postawy odpowiedzialności za siebie i innych oraz troska o bezpieczeństwo uczniów, nauczycieli i rodziców.

W roku szkolnym 2024/2025 charakter priorytetowy ma profilaktyka i działania pomocowe na rzecz wsparcia psychicznego uczniów oraz wzmacniania poczucia własnej wartości i sprawczości wśród uczniów. Istotne znaczenie odgrywa także rozwój umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli.

Sylwetka absolwenta szkoły

Fundamentem tworzenia Programu Wychowawczo – Profilaktycznego Zespołu Państwowych Szkół Muzycznych w Elblągu jest **model absolwenta**. Celem szkoły jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz do podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Uczeń kończący szkołę, posiada następujące cechy:

- kieruje się w codziennym życiu zasadami etyki i moralności,
 - zna i stosuje zasady dobrych obyczajów i kultury bycia,
 - szanuje siebie i innych, jest odpowiedzialny za siebie i innych,
 - prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne,
 - zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły,
 - przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi,
 - zna i rozumie zasady współżycia społecznego,
 - jest tolerancyjny,
 - korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne,
 - jest ambitny, kreatywny, odważny, samodzielny,
 - posiada wiedzę na temat współczesnych zagrożeń społecznych i cywilizacyjnych, podejmuje odpowiedzialne decyzje w trosce o bezpieczeństwo własne i innych,
 - zna zasady ochrony zdrowia psychicznego oraz czynniki chroniące przed zagrożeniami wynikającymi z długotrwałej izolacji społecznej i reżimu sanitarnego),
 - zna podmioty udzielające wsparcia w sytuacji pogorszenia stanu psychicznego, wie jak sposób korzystać z ich pomocy
 - rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień behawioralnych),
 - szanuje potrzeby innych i jest chętny do niesienia pomocy,
 - jest odporny na niepowodzenia,
 - integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole,
-

- podejmuje odpowiedzialne decyzje dotyczące własnego rozwoju biologicznego, poznawczego, emocjonalnego, społecznego i moralnego ucznia;
- zna swoje mocne i słabe strony;
- potrafi współpracować i współdziałać w grupie, umiejętnie rozwiązuje konflikty;
- przestrzega zasad komunikacji międzyludzkiej w oparciu o tolerancję, szacunek, empatię i asertywność;
- ma poczucie więzi z krajem ojczystym;
- jest świadomy konsekwencji prawnych i moralnych za czyny społeczne;
- dąży do samorozwoju i samodoskonalenia;
- jest świadomym swoich praw i obowiązków obywatelem kraju i świata;
- jest zdolny do sterowania własnym kształceniem;
- jest wyposażony w wiedzę i kompetencje niezbędne do funkcjonowania w zmieniającej się rzeczywistości;
- szanuje środowisko przyrodnicze;
- dba o swoje zdrowie i bezpieczeństwo;
- podejmuje działania w obszarze wolontariatu.

Wartości ważne dla społeczności szkolnej

Celem naszej szkoły jest wszechstronny i harmonijny rozwój ucznia, dbanie o to, by przygotować go do dalszej nauki i życia w dynamicznie zmieniającym się świecie. Promujemy zdrowy styl życia oraz zachęcamy do współdziałania w środowisku lokalnym. Zadanie to realizujemy poprzez kształcenie uczniów, wyposażanie ich w umiejętności, które pozwolą im funkcjonować w harmonii z najbliższym otoczeniem, społeczeństwem i przyrodą oraz zdobywać dalszą wiedzę, samodzielnie myśleć, a także organizować własną pracę i czas wolny. Kształtujemy ucznia tolerancyjnego, szanującego siebie i innych, wrażliwego, znającego i stosującego normy współżycia społecznego, ukierunkowanego na poszukiwanie prawdy, dobra i piękna w świecie. Uczymy i wychowujemy. Przygotowujemy do aktywnego i świadomego funkcjonowania we współczesnym świecie.

Zespół najmłodszych nauczycieli, jednocześnie naszych absolwentów, opracował zestaw słów kluczowych do przedstawienia fundamentów, wartości, emocji rozwijanych u nas i najistotniejszych do osiągnięcia poczucia sukcesu w toku edukacji w ZPSM. Oto one:

- ROZWÓJ;
- KREATYWNOŚĆ;
- NOWOCZESNOŚĆ;
- TALENT;
- RODZINNA ATMOSFERA;
- RADOŚĆ;
- PASJA;
- EMOCJE;
- SPEŁNIONE MARZENIA.

Powinności wychowawcze pracowników pedagogicznych i niepedagogicznych

Program wychowawczo-profilaktyczny jest dokumentem pozwalającym scalać oddziaływania wychowawcze szkoły i środowiska uczniów. Stanowi wytyczne do pracy wychowawczej skierowane do Dyrekcji Szkoły, Pedagoga, Psychologa, wychowawców klas, nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących i muzycznych, gry na instrumencie, świetlicy, biblioteki, Samorządu Uczniowskiego, pracowników administracyjnych szkoły, oraz organizacji i instytucji wspomagających pracę szkoły, przy współudziale rodziców i z uwzględnieniem ich oczekiwań dydaktyczno – wychowawczych. Realizacja założeń programowych ma wpływ na spójność i wielokierunkowość oddziaływań wychowawczych skierowanych do uczniów szkoły.

Wszyscy pracownicy ZPSM w Elblągu:

- budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, prowadzą rozmowy ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Rozwijają kompetencje kluczowe;
- pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia;
- wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania;
- kształtują umiejętności współdziałania oraz współistnienia w grupie rówieśniczej i społecznej;
- diagnozują środowiska szkolnego w zakresie udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej oraz wychowawczej;
- wdrażają do zachowań prozdrowotnych i proekologicznych;
- kreowanie sytuacji, w których dziecko aktywnie rozwija wszystkie sfery swojej osobowości;
- wpływają na kształtowanie postaw prospołecznych.

Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego

Działalność wychowawcza w szkole i placówce polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze:

- 1) **fizycznej** – ukierunkowanej na zdobycie przez ucznia i wychowanka wiedzy i umiejętności pozwalających na prowadzenie zdrowego stylu życia i podejmowanie zachowań prozdrowotnych, ,
- 2) **psychicznej** – ukierunkowanej na zbudowanie równowagi i harmonii psychicznej, osiągnięcie właściwego stosunku do świata, poczucia siły, chęci do życia i witalności, ukształtowanie postaw sprzyjających rozwijaniu własnego potencjału, kształtowanie środowiska sprzyjającego rozwojowi uczniów, zdrowiu i dobrej kondycji psychicznej, poszerzanie kompetencji i świadomości znaczenia wsparcia w sytuacji kryzysowej osób z najbliższego otoczenia uczniów (rodziców, nauczycieli i wychowawców, specjalistów w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, rówieśników),
- 3) **społecznej** – ukierunkowanej na kształtowanie postawy otwartości w życiu społecznym, opartej na umiejętności samodzielnej analizy wzorów i norm społecznych oraz dokonywania wyborów, a także doskonaleniu umiejętności wypełniania ról społecznych, kreowanie postaw prospołecznych w sytuacji kryzysowej,
- 4) **aksjologicznej** – ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania i rozwijania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków poczucia własnej wartości i sprawczości,
- 5) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 6) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole lub placówce, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,

- 7) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 8) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 9) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 10) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 11) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych
- 12) wykształcenie u uczniów, nauczycieli i rodziców postrzegania sytuacji kryzysowych jako szansy na „zmianę” mogącą przynieść trwałe wartości, np. umiejętność zapobiegania bezradności będącej początkiem pogorszenia kondycji psychicznej człowieka i jej negatywnych skutków (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski*).
- 13) kształtowanie u uczniów postaw proekologicznych.

Działalność edukacyjna w szkole polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) budowanie wiedzy uczniów na temat możliwych form i uwarunkowań korzystania z profesjonalnego wsparcia psychologicznego, zarówno w szkole, jak i poza szkołą, z uwzględnieniem potrzeby budowania i wzmacniania klimatu zaufania dzieci i młodzieży do działań specjalistów,
- 3) doskonalenie kompetencji nauczycieli, wychowawców, rodziców w zakresie profilaktyki oraz rozpoznawania wczesnych symptomów depresji u dzieci i starszej młodzieży,
- 4) poszerzanie wiedzy uczniów, nauczycieli, rodziców na temat wpływu sytuacji kryzysowej na funkcjonowanie każdego człowieka oraz możliwości uzyskania pomocy w szkole i poza szkołą,
- 5) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,

- 6) podnoszenie świadomości oraz poziomu wiedzy o bezpiecznym i higienicznym używaniu mediów cyfrowych, w tym właściwych reakcji na zjawisko cyberprzemocy rozwijanie u uczniów wiedzy z zakresu ochrony środowiska i klimatu,
- 7) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,
- 8) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 9) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego,

Działalność informacyjna w szkole polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców, na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, wpływu niskiego poziomu kondycji psychicznej na funkcjonowanie w życiu, skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych, w tym cyfrowych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku obniżonej kondycji psychicznej, depresji, innych problemów psychologicznych i psychiatrycznych,
- 4) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 5) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

Działalność profilaktyczna w szkole polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano objawy depresji lub obniżenia kondycji psychicznej, a także prowadzenie działań profilaktycznych wobec wszystkich uczniów szkoły,

Działania te obejmują w szczególności:

- 1) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych,
- 2) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 3) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 4) poszerzenie kompetencji osób oddziałujących na uczniów (nauczycieli, rodziców, wychowawców, specjalistów) w zakresie wczesnego rozpoznawania objawów depresji,
- 5) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 6) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 127 ust. 3 ustawy Prawo oświatowe, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

-
- 7) wzmacnianie kompetencji rodzicielskich związanych z rozpoznawaniem przejawów kryzysu psychicznego, sięganiem po właściwą pomoc, udzielaniem adekwatnego wsparcia dzieciom oraz radzeniem sobie z rodzicielskim poczuciem winy i wstydu.

W roku szkolnym 2024/2025 najważniejsze działania w pracy wychowawczej są ukierunkowane na:

- stworzenie uczniom przestrzeni do kształtowania umiejętności współpracy, autonomicznych zespołów, planowania, realizowania zaplanowanych działań ze szczególnym uwzględnieniem indywidualnych zasobów
- stworzenie sieci wsparcia w relacji dorośli – rówieśnicy, która pozwoli uczniom postrzegać wsparcie rówieśnicze jako umiejętność reagowania na oznaki problemów koleżanek i kolegów
 - rozbudzanie poczucia własnej wartości, wiary we własne siły i możliwości, wzmacnianie poczucia sprawczości
 - budowanie poczucia tożsamości regionalnej i narodowej,
 - przeciwdziałanie przemocy, agresji i uzależnieniom,
 - przeciwdziałanie pojawianiu się zachowań ryzykownych,
 - troska o szeroko pojęte bezpieczeństwo podopiecznych, nauczycieli i rodziców.

Zadania profilaktyczne programu to:

- zapoznanie z normami zachowania obowiązującymi w szkole,
 - znajomość zasad ruchu drogowego – bezpieczeństwo w drodze do szkoły,
 - promowanie zdrowego stylu życia,
 - kształtowanie nawyków prozdrowotnych,
 - rozpoznawanie sytuacji i zachowań ryzykownych, w tym korzystanie ze środków psychoaktywnych (lekarstw bez wskazań lekarskich, papierosów, alkoholu i narkotyków),
 - eliminowanie z życia szkolnego agresji i przemocy rówieśniczej,
 - niebezpieczeństwa związane z nadużywaniem komputera, Internetu, telefonów komórkowych i telewizji,
 - wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów, podkreślanie pozytywnych doświadczeń życiowych, pomagających młodym ludziom ukształtować pozytywną tożsamość,
-

-
- uczenie sposobów wyrażania własnych emocji i radzenia sobie ze stresem
 - uczenie dbałości o zdrowie psychiczne oraz wzmacnianie poczucia oparcia w najbliższym środowisku (rodzina, nauczyciele, specjaliści) w sytuacjach trudnych.

IV. Struktura oddziaływań wychowawczych

1. Dyrektor szkoły:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
 - sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
 - inspiruje nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
 - stwarza warunki do działania w szkole lub placówce: wolontariuszy, stowarzyszeń i innych organizacji, w szczególności organizacji harcerskich, których celem statutowym jest działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,
 - współpracuje z zespołem wychowawców, pedagogiem, psychologiem szkolnym oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
 - czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
 - nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
 - motywuje nauczycieli i specjalistów do opracowania modelu wsparcia i pomocy uczniom przeżywającym trudności psychiczne,
 - stwarza warunki do poszukiwania optymalnych rozwiązań w zakresie budowania systemu działań wspierających kondycję psychiczną uczniów,
 - inspiruje wszystkie grupy społeczności szkolnej do budowania dobrych wzajemnych relacji w środowisku szkolnym jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia,
 - dostosowuje ofertę zajęć pozalekcyjnych do oczekiwań uczniów w celu stworzenia warunków do realizacji pasji, udziału z zajęciach sportowych, kontaktu z przyrodą a także kontaktu bezpośredniego uczniów ze sobą, z zachowaniem zasad sanitarnych,
 - dokonuje analizy obciążeń nauczycieli, wychowawców i pedagogów czynnościami formalnymi (np. prowadzeniem dokumentacji uzupełniającej, sprawozdań, itp.), w miarę możliwości redukuje ich ilość, analizuje dotychczasowe procedury i regulaminy, aby odciążyć kadrę na rzecz tworzenia
-

warunków do nawiązywania indywidualnych relacji z uczniami i klasami (patrz: „*MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym*” aut. J. Flis, M. Dębski).

- czuwa nad intensyfikowaniem współpracy nauczycieli i wychowawców z pedagogiem, pedagogiem specjalnym i psychologiem szkolnym oraz pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- czuwa nad wykonywaniem zadań przez specjalistów szkoły – pedagog, pedagog specjalny, psycholog i inni specjaliści powinni aktywnie włączać się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służyć doradztwem dla nauczycieli, wspierać ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- inicjuje utworzenie systemu wsparcia nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów z uwagi na to, że sami przeżywają stan silnego, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (patrz: „*MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym*” aut. J. Flis, M. Dębski, *Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka*).
- nadzoruje realizację Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

2. Rada pedagogiczna:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych, w tym w zakresie działań wspierających kondycję psychiczną uczniów po okresie długotrwałej nauki zdalnej i izolacji od bezpośrednich kontaktów z rówieśnikami,
- dostosowuje wymagania związane z realizacją podstawy programowej do zmniejszonej efektywności kształcenia wynikającej z osłabionej kondycji psychicznej uczniów oraz niższej efektywności zdalnego nauczania (patrz: „*MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym*” aut. J. Flis, M. Dębski, *Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka, Warszawa 2023*), dokonuje wyboru programów profilaktycznych wspierających uczniów psychicznie i uczących umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami oraz adaptacji do zmieniających się warunków nauki,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością oraz depresją,
- uczestniczy w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

3. Nauczyciele:

-
- współpracują z wychowawcami klas, innymi nauczycielami, pedagogiem, psychologiem, innymi specjalistami w zakresie realizacji zadań wychowawczych i profilaktycznych, uczestniczą w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
 - reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
 - reagują na przejawy depresji, agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
 - zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
 - kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
 - rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępach w nauce na swoich zajęciach,
 - wspierają zainteresowania, pasje i rozwój osobowy ucznia,

4. Wychowawcy klas:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie, zapewniają atmosferę współpracy, zaufania, otwartości, wzajemnego wspomagania,
 - rozpoznają indywidualne potrzeby rozwojowe uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń związanych z używaniem substancji psychotropowych, środków zastępczych oraz nowych substancji psychoaktywnych,
 - na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
 - przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,
 - zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
 - są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
 - oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami – uwzględniają trudności w funkcjonowaniu uczniów w szkole wynikające z obniżonego poczucia własnej wartości i poczucia sprawczości,
 - współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, pedagogiem szkolnym oraz specjalistami pracującymi z uczniami o specjalnych potrzebach,
 - wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
 - rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
 - dbają o dobre relacje uczniów w klasie, utrzymywanie kontaktów rówieśniczych, rozwijanie wzajemnej pomocy i współpracy grupowej,
-

-
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
 - współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
 - podejmują działania w zakresie poszerzania własnych kompetencji wychowawczych.

5. Zespół wychowawców:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, propozycje modyfikacji zasady usprawiedliwiania nieobecności, karania, nagradzania, wystawiania ocen zachowania i innych,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze, promuje metodę pozytywnego dyscyplinowania uczniów,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- inne, wynikające ze specyfiki potrzeb szkoły.

6. Pedagog szkolny/psycholog:

- diagnozuje środowisko wychowawcze, w tym stan kondycji psychicznej uczniów,
 - uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
 - zapewnia uczniom pomoc psychologiczną w odpowiednich formach,
 - współpracuje z rodzicami uczniów potrzebującymi szczególnej troski wychowawczej lub stałej opieki, wsparcia psychologicznego,
 - zabiega o różne formy pomocy wychowawczej i materialnej dla uczniów,
 - współpracuje z rodzicami w zakresie działań wychowawczych i profilaktycznych, udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzicom uczniów,
 - współpracuje z placówkami wspierającymi proces dydaktyczno-wychowawczy szkoły i poszerzającymi zakres działań o charakterze profilaktycznym, w tym z poradnią psychologiczno-pedagogiczną,
 - wpiera nauczycieli, wychowawców, inne osoby pracujące z uczniami w identyfikacji problemów uczniów, w tym wczesnych objawów depresji, a także w udzielaniu im wsparcia,
-

- rozwija współpracę z nauczycielami, wychowawcami, a także pracownikami poradni psychologiczno-pedagogicznych w celu szybkiego i skutecznego reagowania na zaobserwowane problemy uczniów,
- aktywnie włącza się do bezpośredniej pracy profilaktycznej i bezpośredniego wsparcia uczniów i rodziców, służy doradztwem dla nauczycieli, wspiera ich w identyfikowaniu problemów uczniów i prowadzeniu z uczniami zajęć wspierających, integracyjnych, profilaktycznych,
- wspiera nauczycieli, wychowawców, innych psychologów czy pedagogów, którym trudno jest wspierać uczniów w związku z tym, że sami przeżywają stan silnego przygnębienia, przemęczenia lub przechodzą inny kryzys psychiczny (*patrz: „MŁODE GŁOWY. Otwarcie o zdrowiu psychicznym” aut. J. Flis, M. Dębski, Badanie jakości życia dzieci i młodzieży, perspektywa dzieci (2021) i ich rodziców (2022). Obszar – samopoczucie psychiczne. Raport Rzecznika Praw Dziecka*).
- promuje budowanie dobrych, wzajemnych relacji pomiędzy wszystkimi grupami społeczności szkolnej, jako czynnika zwiększającego skuteczność i efektywność udzielanego wsparcia.

7. Pedagog specjalny:

- rozpoznaje wraz z wychowawcami indywidualne potrzeby uczniów oraz analizuje przyczyny niepowodzeń szkolnych,
- określa formy i sposoby udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej odpowiednio do rozpoznanych potrzeb,
- organizuje i prowadzi różne formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i rodziców,
- udziela uczniom pomocy pedagogicznej w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb,
- podejmuje działania profilaktyczno-wychowawcze wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły w stosunku do uczniów z udziałem rodziców i nauczycieli,
- pomaga rodzicom i nauczycielom w rozwijaniu indywidualnych predyspozycji i uzdolnień uczniów,
- wspiera działania opiekuńczo-wychowawcze nauczycieli wynikające z programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły,
- uczestniczy w spotkaniach Zespołu Wychowawczego

8. Rodzice:

- współtworzą Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły,
- uczestniczą w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,

-
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
 - zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
 - współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,
 - dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
 - Rada Rodziców – uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny.

9. Samorząd uczniowski:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- uczestniczy w poszukiwaniu nowych rozwiązań na rzecz budowania szkolnego systemu ochrony zdrowia psychicznego uczniów,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- prowadzi akcje pomocy dla potrzebujących kolegów,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycję,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

2. CZĘŚĆ PRAKTYCZNA.

Plan wychowawczo-profilaktyczny na rok szkolny 2024/2025

Diagnoza sytuacji wychowawczej oraz potrzeb szkoły w zakresie oddziaływań profilaktycznych:

OSM I st.:

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego modyfikowane są corocznie w oparciu o wyniki dokonywanej diagnozy w środowisku szkolnym. Diagnoza ta obejmuje rozpoznanie potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń. W roku szkolnym 2024/25 należy zwrócić szczególną uwagę w pracy z uczniami na edukację patriotyczną oraz zaplanować działania skierowane na pedagogizację rodziców dotyczącą funkcjonowania uczniów w sieci. Bardzo szybkiej reakcji wymaga fakt, że większość uczniów uważa, że nie ma do kogo zgłosić się o pomoc lub nie potrzebuje takiej pomocy.

OSM II st.:

Treści Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego modyfikowane są corocznie w oparciu o wyniki dokonywanej diagnozy w środowisku szkolnym. Diagnoza ta obejmuje rozpoznanie potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka, ze szczególnym uwzględnieniem zagrożeń. Działania skierowane do młodzieży uczącej się OSM II st. powinny dotyczyć radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych. W działaniach wychowawczych powinny zostać poruszone zagadnienia związane z radzeniem sobie z doświadczanym hejtem. Należałoby też podnieść zaufanie uczniów do wychowawców i innych nauczycieli w związku z udzielaniem pomocy w sytuacjach trudnych.

Problemy, które określiliśmy jako warte poruszenia i zareagowania na nie, a które wypłynęły w ewaluacji to przede wszystkim:

- cyberuzależnienia;
- małą aktywność fizyczną uczniów i nauczycieli;
- konieczność odbudowania społecznych relacji bezpośrednich uczniów;
- profilaktyka zdrowia psychicznego;
- powrót do koncertowania publicznego i umiejętności panowania nad stresem scenicznym

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2024/2025

Rekomendacje wychowawczo-profilaktyczne CEA na rok 2024/2025

1. Współpraca między nauczycielami przedmiotów artystycznych a nauczycielami przedmiotów ogólnokształcących w szkołach artystycznych oraz wychowawcami burs

Uczeń szkoły artystycznej ma kontakt z szerokim gronem nauczycieli i wychowawców, zarówno w zakresie przedmiotów ogólnokształcących, artystycznych, jak i oddziaływań wychowawczych. Dla prawidłowego rozwoju i efektywnej edukacji uczniów niezbędna jest ścisła współpraca między nauczycielami wszystkich specjalności oraz wychowawcami. Ma to szczególne znaczenie w przypadku wspomagania uczniów szczególnie uzdolnionych, ale o specjalnych potrzebach edukacyjnych oraz uczniów doświadczających trudności emocjonalnych lub wychowawczych. Zakres współpracy nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących z nauczycielami przedmiotów artystycznych i wychowawcami powinien obejmować każdą sferę funkcjonowania uczniów, tzn. zarówno w wymiarze organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w wymiarze interwencji wynikających z doświadczania przez ucznia sytuacji trudnych oraz w wymiarze wspomagania jego rozwoju zarówno intelektualnego, poznawczego czy społecznego.

2. Profilaktyka zdrowia fizycznego uczniów szkół artystycznych

Zdrowie fizyczne uczniów szkół baletowych jest bardzo istotnym aspektem kształcenia artystycznego, bowiem dobra kondycja fizyczna stanowi fundament sprawności tanecznych. Natomiast problematyka zdrowia fizycznego wśród uczniów szkół muzycznych i plastycznych nie wybrzmiewa dostatecznie mocno, a temat jest ważny z punktu widzenia zarówno teraźniejszego, jak i przyszłego dobrostanu psychofizycznego artysty. Czynne uprawianie i uczenie się sztuki może wywoływać liczne urazy i przeciążenia fizyczne, które zalicza się do ryzyka zawodowego. Jednak o przeciwdziałaniu owemu ryzyku zarówno uczniowie, jak i nauczyciele przedmiotów artystycznych mają często wiedzę niewystarczającą. Dlatego wskazana jest ścisła współpraca w tym zakresie kadry pedagogicznej szkół artystycznych z nauczycielami wychowania fizycznego i/lub innymi specjalistami w zakresie zdrowia fizycznego, w celu pogłębienia i rozszerzenia katalogu dedykowanych ćwiczeń korekcyjnych, które podtrzymują dobrostan fizycznych uczniów szkół muzycznych, plastycznych i baletowych.

3. Diagnoza czynników chroniących i czynników ryzyka oraz zachowań ryzykownych wśród uczniów szkół artystycznych

Zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dn. 18.08.2015 w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (tj. Dz.U. 2020 poz. 1449) przeprowadzenie w każdym roku szkolnym diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym, w tym zachowań ryzykownych związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów szkół artystycznych należy do obowiązków każdej szkoły artystycznej, zarówno z pionem ogólnokształcącym, jak i realizującej kształcenie wyłącznie artystyczne oraz każdej bursy szkolnictwa artystycznego. Diagnoza winna być zrealizowana w terminie do 30 dni od dnia rozpoczęcia roku szkolnego 2024/2025. Dopiero na podstawie uzyskanych wyników zespół ds. programu wychowawczo-profilaktycznego opracowuje plan, którego najbardziej istotną część stanowi harmonogram konkretnych działań wychowawczo-profilaktycznych do realizacji w br. szkolnym.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2024/2025

1. Edukacja prozdrowotna w szkole - kształtowanie zachowań służących zdrowiu, rozwijanie sprawności fizycznej i nawyku aktywności ruchowej, nauka udzielania pierwszej pomocy.
2. Szkoła miejscem edukacji obywatelskiej, kształtowania postaw społecznych i patriotycznych, odpowiedzialności za region i ojczyznę. Edukacja dla bezpieczeństwa i proobronna.
3. Wspieranie dobrostanu dzieci i młodzieży, ich zdrowia psychicznego. Rozwijanie u uczniów i wychowanków empatii i wrażliwości na potrzeby innych. Podnoszenie jakości edukacji włączającej i umiejętności pracy z zespołem zróżnicowanym.
4. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji, korzystanie z zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.
5. Kształtowanie myślenia analitycznego poprzez interdyscyplinarne podejście do nauczania przedmiotów przyrodniczych i ścisłych oraz poprzez pogłębianie umiejętności matematycznych w kształceniu ogólnym.
6. Wspieranie rozwoju umiejętności zawodowych oraz umiejętności uczenia się przez całe życie poprzez wzmocnienie współpracy szkół i placówek z pracodawcami oraz z instytucjami regionalnymi.
7. Praca z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

Diagnoza aktualnych potrzeb i zagrożeń szkoły oraz wynikające z dokonanej diagnozy cele ogólne i szczegółowe planu wychowawczo-profilaktycznego na br. szkolny. OSM I st.

Czynniki chroniące:

- dobre relacje z rówieśnikami
- dobre samopoczucie
- wsparcie specjalistów szkolnych
- świadomość konsekwencji uzależnienia od substancji psychoaktywnych
- nieeksperymentowanie z narkotykami, alkoholem, papierosami

Czynniki ryzyka:

- przeciążenie obowiązkami szkolnymi
- doświadczenie dręczenia przez rówieśników
- wysoki poziom stresu
- niska samoocena
- brak kontroli dorosłych spędzania czasu w Internecie
- czas spędzany w Internecie

Zalecenia do pracy wychowawczo – profilaktycznej:

- warsztaty nt. uzależnienia od substancji psychoaktywnych, konsekwencje

- warsztaty nt. bezpieczeństwa w sieci , radzenia sobie w sytuacji bycia ofiarą cyberprzemocy
- nauka radzenia sobie ze stresem
- kształtowanie nawyku konstruktywnego spędzania czasu wolnego
- praca nad wzmocnieniem pewności siebie
- nauka pracy własnej (obowiązki szkolne)

Harmonogram zadań do realizacji w OSM I i II stopnia

Zadania do pracy wychowawczo-profilaktycznej w poszczególnych obszarach

Strategia	Tytuł zadania	Cel	Forma zadania	Odbiorcy	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Wychowawcza	Moje maniery	Przestrzeganie zasad kultury osobistej i muzycznego i savoir-vivre w klasie, w szkole i podczas koncertów	Pogadanki, gadżety akcja savoir-vivre przygotowana przez SU, obserwacje zachowań na koncertach, w klasie, na korytarzu	Uczniowie, rodzice	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły, rodzice
	Moje prawa i obowiązki	Znajomość i przestrzeganie podstawowych praw i obowiązków ucznia wynikających z dokumentów szkolnych, w tym Standardów ochrony małoletnich	Pogadanki, zapoznanie ze Standardami ochrony małoletnich, Statutem szkoły i podstawowymi przepisami Konwencji Praw Dziecka	Uczniowie	Wrzesień	Wszyscy nauczyciele

Moja etykieta	Umiejętność zachowania się i odpowiedni ubiór podczas uroczystości szkolnych i państwowych	Pogadanki, rozmowy, obserwowanie zachowań, prezentacja zachowań pozytywnych i negatywnych	Uczniowie	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele	
Moje więzi	Silne więzi rodzinne, właściwe relacje i komunikacja z nauczycielami, integracja klasowa i szkolna, poczucie przynależności do społeczności szkolnej, lokalnej, narodowej i europejskiej.	Warsztaty, pogadanki, spotkania i koncerty klasowe, koncerty szkolne i dla miasta, wspólne koncerty z Orkiestrą Wojskową i zespołami miejskimi, współpraca w chórze i zespołach instrumentalnych	Uczniowie, rodzice	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele	

Szanuję siebie i innych	Tolerancja i poszanowanie poglądów, wyznań oraz godności drugiego człowieka; poszanowanie dla ludzi innych ras, narodowości i kultur; eliminacja agresji słownej i fizycznej; poszanowanie instrumentów (w tym wypożyczanych ze szkoły), sprzętów i wyposażenia szkoły; poszanowanie godności osób niepełnosprawnych; umiejętność pokojowego rozwiązywania problemów; poszanowanie godności osób starszych.	Pogadanki, rozmowy, filmy, koncerty dla osób niepełnosprawnych	Uczniowie, rodzice	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele	
-------------------------	--	--	--------------------	------------------	---------------------	--

dukacyjna	Poznaję siebie	Rozpoznawanie, określanie i radzenie sobie z własnymi emocjami i reakcjami; panowanie nad stresem, treścią i oceną artystyczną; poznanie i wykorzystywanie technik relaksacyjnych i oddechowych oraz sposobów rozładowywania napięcia i stresu; emocjonalne przygotowanie do występu; tworzenie mobilizującej atmosfery przed koncertem;	pogadanki, filmy, techniki relaksacyjne i oddechowe, wsparcie od nauczyciela i rodziców przed i w trakcie koncertu	Uczniowie	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele, rodzice	
------------------	----------------	--	--	-----------	------------------	------------------------------	--

		opieka i wsparcie emocjonalne od nauczyciela i rodziców; uświadamianie ważności odpowiedniego przygotowania do występu publicznego; uświadamianie oceny jako kierunku dalszej pracy; wzmacnianie poczucie własnej wartości i doceniania swojej pracy; poznawanie własnych możliwości, predyspozycji i talentów; inicjowanie koncertów i scenariuszy; odpowiedzialność za siebie i innych; udział w różnorodnych formach aktywności szkoły.					
--	--	--	--	--	--	--	--

formacyjna	Wiem i rozumiem	Respektowanie praw i obowiązków wynikających ze Standardów ochrony małoletnich; unikanie zachowań ryzykownych związanych z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i psychoaktywnych, środków zastępczych, papierosów i alkoholu oraz wynikających z tego konsekwencji; eliminowanie zachowań wrogich i agresywnych (bicie, kopanie, przezywanie, niszczenie sprzętu szkolnego, obmawianie i plotkowanie, wyśmiewanie, poniżanie, obraźliwe przezwiska); zachowywanie ostrożności i zasad bezpieczeństwa w cyberprzestrzeni; ochrona zdrowia psychicznego oraz możliwości otrzymania wsparcia psychologiczopedagogicznego; znaczenie i ważność właściwych relacji rodzinnych, rówieśniczych i z nauczycielami.	Pogadanki, filmy, rozmowy, uświadamianie szkodliwości i problemu uzależnienia od papierosów i alkoholu oraz skutków prawnych w przypadku osób małoletnich; uświadamianie konsekwencji agresji słownej i fizycznej (fragmenty filmu <i>Agresja wśród uczniów – Portal Edukacyjny; Stop agresji! Stop przemocy!; Nie daj się 2 i 3 – film edukacyjny; Test chusteczki i papierosa</i>)	Uczniowie, wszyscy nauczyciele, rodzice	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele, rodzice
------------	-----------------	---	---	---	------------------	------------------------------

profilaktyczna	Dbam o bezpieczeństwo swoje i innych	Eliminowanie zagrożeń dla zdrowia i życia wynikających z używania środków psychoaktywnych, dopalaczy, tytoniu i alkoholu; znajomość konsekwencji prawnych; uświadamianie roli, znaczenia i potrzeby właściwych relacji z rodzicami, nauczycielami i rówieśnikami; uświadamianie różnych stanów emocjonalnych i wynikających z nich zachowań; uświadamianie możliwości otrzymania pomocy psychologiczno-pedagogicznej CEA w sytuacjach trudnych, w stanach lękowych i napięcia emocjonalnego poprzez infolinię Rzecznika Praw Dziecka, telefon zaufania, uświadamianie i eliminowanie zagrożeń wynikających z cyberprzestrzeni i niekontrolowanego używania telefonu, komputera, internetu; uświadamianie	Filmy, pogadanki, rozmowy, uświadamianie konsekwencji prawnych	Uczniowie, rodzice	Cały rok szkolny	Wszyscy nauczyciele, pracownicy szkoły	
----------------	--------------------------------------	---	--	--------------------	------------------	--	--

		konieczności reagowanie na zagrożenia i niebezpieczeństwa; uświadamianie odpowiedzialności osobistej za podejmowane decyzje i zachowania; uświadamianie konieczności informowania rodziców i nauczycieli o zagrożeniu lub niebezpieczeństwie; świadomość otrzymania pomocy i wsparcia w sytuacji zagrożenia.					
--	--	--	--	--	--	--	--

Ewaluacja programu.

Ewaluacja programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego.

Ewaluacja przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie ankiet, kwestionariuszy wśród uczniów, rodziców i nauczycieli,
- 4) rozmowy z uczniami, rodzicami, wychowawcami
- 5) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli,

Ewaluacja programu przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. ewaluacji programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Zadaniem Zespołu jest opracowanie planu ewaluacji, organizacja badań oraz opracowanie wyników.

Z wynikami prac zespołu zostanie zapoznana rada pedagogiczna i rada rodziców.

Postanowienia końcowe

Aktualizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego z dnia 25 września 2024 r. dokonana została przez zespół psychologiczno - pedagogiczny przy współpracy wychowawcami klas oraz pionem muzycznym.

Program Wychowawczo- Profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców .